

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань правової політики та правосуддя

02 листопада 2016 року

Веде засідання Голова Комітету КНЯЗЕВИЧ Р.П.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги, дуже дякую, що зібралися. Вибачте, що неочікувано сьогодні ми скликаємо засідання, бо є, ви знаєте, доручення Голови Верховної Ради. Оскільки вчора нарешті сталася довгождана подія – парламент спромігся прийняти рішення про те, щоби затвердити порядок денний сесії, де ціла низка законопроектів належить до предмета відання нашого комітету, і у зв'язку з тим, що окремі з них можливо завтра, принаймні за попередньою згодою відповідно лідерів фракцій, будуть предметом розгляду в сесійній залі, є доручення комітету сьогодні їх розглянути і оперативно запропонувати свої висновки для того, щоби можна було завтра їх включити до порядку денного засідання Верховної Ради.

Зараз у зібранні бере участь 17 членів комітету, 16 (хтось вийшов вже, не встигаю). Але у будь-якому випадку у нас зараз 16 членів комітету – це кворум, що відповідно до Закону про комітети дає можливість розпочати нашу роботу.

Я оголошую засідання відкритим.

Вам розданий проект порядку денного, який заздалегідь був вивішений на сайті комітету. Він складається традиційно з двох основних розділів і "різного": перший розділ – де ми є головними як комітет, ще наступний розділ – це ті питання, з опрацювання яких ми не є головними, але мусимо дати висновок щодо конституційності законопроектів, і розділ "різне" – в разі, якщо хтось вважатиме за доцільне, то можна зголоситися виступити.

Для протоколу зазначаю, що участь в роботі комітету бере вже 17 членів комітету, до нас доєднався колега Лапін.

Якщо немає інших заперечень, я би розпочав нашу роботу традиційно запропонувавши кандидатуру Руслана Михайловича Сидоровича на посаду

секретаря засідання комітету, оскільки вкотре з поважних причин Андрій Сергійович Лозовой (може десь мощі передає, боюсь навіть думати) зараз відсутній на засіданні комітету. Тому я просив би підтримати пропозицію голови комітету. Прошу визначатися. Хто – "проти"? "Утримались"? Одноголосно: 17 – "за". Руслан Михайлович, прошу приступити до виконання повноважень секретаря засідання комітету.

Друзі, вам порядок денний попередньо розданий, просив би його прийняти за основу, а далі тоді будемо визначатися щодо можливих змін, застережень чи пропозицій додаткових. Немає іншого? Хто за таку пропозицію голови, прошу визначатися. 17 – "за". Рішення прийнято одноголосно. Дякую.

У кого є пропозиції щодо змін, застережень, додаткові якісь пропозиції до проекту порядку денного? Будь ласка. Немає. Чи можу я поставити його в цілому як порядок денний на голосування? Можу. Хто за те, щоб проголосувати в цілому за підтриманий за основу порядок денний нашого засідання, прошу визначатися шляхом голосування. 17 – "за". Рішення прийнято. Дуже дякую, дуже оперативно.

Якщо дозволите, я розумію, що у нас залишається 15 хвилин, у нас завжди не вистачає часу. Я би намагався максимально оперативно працювати. Якщо будуть питання, які потребуватимуть додаткової дискусії, ми будемо обов'язково на них зупинятися. Зокрема, обов'язково має бути присутній на засіданні комітету міністр юстиції, який зараз закінчує доповідь на Кабміні. І вже, тільки що мені подзвонили помічники, що він вже в дорозі. Він обов'язково хоче брати участь в розгляді одного з питань і виступити з доповіддю.

Але поки його немає, дозвольте іти по порядку денному і розглянути в пакеті перші два питання: про Закон про Вищу раду правосуддя за реєстраційним номером 5180 і альтернативний законопроект за № 5180-1.

Перший законопроект основний, за авторством Президента України, який визначений як невідкладний, і, відповідно, альтернативний законопроект нашого колеги народного депутата Мураєва.

Я тільки дуже коротко хочу сказати, що насправді законопроект визначений як невідкладний і з вересня місяця чекав своєї черги, поки буде включений до порядку денного сесії, незважаючи на те, що є вимога Конституції, що він розглядається одразу, як тільки подається до парламенту. Тому вже всі строки можливі порушені, нам треба обов'язково сьогодні першим його розглянути, тому що завтра, є домовленість, що цей законопроект можливо і першим буде розглядатися в сесійні залі.

У вас проект висновку на руках є, я дозволю собі... Чи є сенс мені повністю його зачитувати? Немає. Я тільки коротенько передумову.

Ви пригадуєте, що після того як законопроект про внесення змін до Конституції щодо правосуддя був прийнятий і спеціальний імплементаційний закон в новій редакції – Закон про судоустрій і статус суддів набули чинності з кінця вересня місяця. Зміни до Конституції передбачають цілу низку прийняття інший імплементаційних законів, одним з перших яких, безумовно, слід приймати Закон про Вищу раду правосуддя – новий Конституційний орган, який запроваджений змінами до Конституції, який, по суті, має перейняти на себе не тільки ті функції, які зараз належать до повноважень Вищої ради юстиції, а і ті функції, які ще донедавна були віднесені до повноважень наших з вами: і Верховної Ради загалом, і комітету, між іншим, зокрема, ті повноваження, які на цей момент здійснював Президент України, і ці повноваження, які до останнього моменту здійснювала Вища кваліфікаційна комісія України, Державна судова адміністрація, ціла низка інших суміжних судових органів.

Тому, безумовно, є нагальна потреба, щоб ми одним з перших врегулювали саме питання діяльності Вищої ради правосуддя. Вже колеги до мене підходили і питали, яка нагальна потреба зараз приймати і

врегулювати це питання, оскільки ви знаєте, що відповідно до "Перехідних положень" Конституції в повній мірі в новому складі під нові повноваження Вища рада правосуддя буде формуватися тільки, починаючи з квітня місяця 2019 року.

Разом з тим, я би просив уважніше читати "Перехідні положення", оскільки наряду з цими змінами є інші, які говорять про те, що до того часу поки буде не сформований відповідно до нових конституційних умов новий склад Вищої ради правосуддя, їх повноваження буде здійснювати призначені на час прийняття змін до Конституції члени Вищої ради юстиції. Однак, ви знаєте, що Закон про Вищу раду юстиції не адаптований до тих змін, які є вже зараз частиною Конституції. І відповідно, не зважаючи на те, що, так би мовити, проголошена ціла низка нових повноважень, які вони мають здійснювати, але на законодавчому рівні не внормовано, в який спосіб, в який порядок і які саме повноваження, як має здійснювати Вища рада правосуддя.

Ці законопроекти, які є предметом розгляду сьогоднішнього нашого засідання, якраз є відповіддю на ці питання. Мушу вам сказати, що на відміну... різниця між ними дуже проста: перший законопроект є фундаментальний, основоположний. Він готувався не особово Президентом, а Радою з питань судової реформи при Президенті, до складу якої входить, в тому числі ціла низка членів нашого комітету, ціла низка відомих фахівців народних депутатів і, безумовно, вся юридична громадськість і представники суддівської влади, і представники юридичної науки, юридичної практики, адвокатури, наші колеги з-за кордону, в тому числі представники Венеціанської комісії, ОБСЄ, Рада Європи, низка інших відомих, фахових міжнародних організацій.

Інший законопроект – законопроект Мураєва. Є меншим за обсягом, він намагається тільки точно вирішувати певну низку повноважень. Як на мене, це позиція і моя, і підкомітету, в основному він дублює певні речі, які

є в законі Президента, разом з тим там є низка речей, які я би вважав за доцільне розглянути під час процедури другого читання, обговорити, коли ми будемо до неї приступати.

Перший законопроект не є бездоганий. І якщо ви почитаєте уважно висновок, ціла низка зауважень, в тому числі висловлюється з нашого боку. Більш того, як на мене, ми пропонуємо все ж таки подумати з приводу того, чи всі повноваження, які пропонуються законопроектом здатна Вища рада правосуддя, в тому числі в тому складі, який є зараз, належним чином виконувати. Ну хоча би до прикладу, ті повноваження, які пропонуються віддати їм в бюджетній і фінансовій сфері.

Ви знаєте, що до цього часу питаннями матеріально-технічними фінансове забезпечення діяльності судової гілки влади займалася Державна судова адміністрація, окрім вищих суддів і Верховного. Надалі пропонується, що цим буде займатися Вища рада правосуддя. Ну, беручи до уваги, що в її складі немає жодного фінансиста, жодної людини, яка мала дотичність до формування бюджетів, а зараз їм доведеться кошториси кожного суду розглядати в повному складі комісії і цілу низку інших повноважень здійснювати, які дотепер ретельно здійснював величезний склад державних судових адміністрацій, це хоча б один момент, який, як на мене, потребує дискусій.

Ціла низка інших процедурних моментів потребують свого врегулювання. І тому я не буду на них зупинятися, щоб довго не забирати час. А скажу тільки, що підкомітети, в тому числі я, пропоную комітету рекомендувати парламенту взяти за основу і рекомендувати саме проект Закону 5180, другий законопроект пропонуємо відхилити. Разом з тим, під час розгляду законопроекту у другому читанні, в тому числі автором другого законопроекту рекомендуємо внести певні поправки, які ми обговоримо, тому що я, знову ж таки, хочу наполягати, що певні моменти там все таки вартують уваги комітету для обговорення і дискусії.

Чи є сенс зупинятися і детально під стенограму оголошувати всі зауваження, які у вас є на руках, чи ми просто долучимо текст мого виступу до стенограми і будемо вважати, що комітет ознайомився. Як пропозиції?

Леонід Олександрович.

ЄМЕЦЬ Л.О. Погоджуюсь з вашою пропозицією.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо немає, то прошу... оголошую обговорення. Хто хоче взяти участь в обговоренні, члени комітету, будь ласка, давайте до однієї хвилини, зважаючи, що у нас 6 хвилин на все решта. Будь ласка, прошу взяти участь. Ну ми тут в принципі дискутували не раз навколо цього питання, але заради чисто процедури давайте ще раз сконцентруємося.

Будь ласка, Леонід Олександрович Ємець. Якщо можна, Леонід Олександрович, коротко – були би вдячні.

ЄМЕЦЬ Л.О. Дуже коротко. У нас є ряд зауважень, в тому числі напрацьованих разом з громадським сектором, але оскільки законопроект пропонується за основу, тому, власне, буде час підготовки до другого читання і всі ці зауваження, я думаю, ми зможемо опрацювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. У кого ще є бажання виступити?

Руслан Михайлович, будь ласка, Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Підтримую позицію голосування даного законопроекту за основу, оскільки там дійсно є ряд пунктів, які потрібно доопрацьовувати, зараз не будемо зупинятися на окремих там позиціях. Тому доцільно той законопроект, який внесений Президентом, прийняти за основу, доопрацьовувати у нас в комітеті і альтернативний – відхилити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хто ще?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція, надійшла від заступника голови комітету щодо процедури голосування. Немає іншого? Хто за такий проект висновку комітету щодо перших двох питань порядку денного, прошу визначатися шляхом голосування. Хто – "за"? "Проти"? "Утримались"? Прошу порахувати. Я тільки для стенограми зазначу, що участь у голосування вже бере 18 членів, до нас приєднався колега Голубов. Результати голосування: "за" – 16, "проти" – 0, "утрималося" – 2. Рішення прийнято. Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо питань судового контролю та підтримки міжнародного комерційного арбітражу. Теж воно завтра має стояти.

Ігор Сергійович, якщо можна, дуже коротко. І ми далі перейдемо, бо я бачу, що з'явився міністр юстиції, Павло Дмитрович. Ми не можемо забирати його дорогоцінний час.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Доброго дня, шановні колеги. Дуже коротко по цьому законопроекті: 4351 – авторство наших колег, колова комітету, депутат Мельниченко, депутат Грановський. Ініціатива запроваджена з метою підвищення привабливості України як місця арбітражу, посилення притоку інвестицій і усунення ряду нормативних неузгодженостей, які перешкоджають формуванню позитивної проарбітражної практики в країні.

Комітет рекомендує цей... підкомітет рекомендує цей законопроект прийняти за основу. Але висловлюємо ряд зауважень, зокрема, в контексті

тому, що в тексті закону застосовуються ті судові інстанції, які згідно з судовою реформою припиняють свою дію, і є ряд інших зауважень. Але ці зауваження можна буде доопрацювати під час підготовки до другого читання.

Тому пропозиція підкомітету: даний законопроект – за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я тільки як від авторського колективу хочу сказати, що ми готові виправляти, тому що справді, він був зареєстрований набагато раніше, ніж були внесені зміни, і напрацьовані ще до Конституції. Тому так трапилося, що термінологія, ну ми не могли його адаптувати на час, коли зміни ще не були прийняті. Зараз, якщо буде воля комітету і сесійного залу, то я готовий взяти на себе відповідальність і всі відповідні зміни, які рекомендує підкомітет, внести законопроект.

Хто ще хоче висловитися? Немає? Які пропозиції? Надійшла пропозиція голосувати. Ставлю тоді проект висновку підкомітету на голосування. Хто за те, щоб підтримати проект висновку озвучений головою підкомітету, прошу визначатися? "Проти"? "Утрималися"? Результати голосування: 17 – "за", "проти" – 0, "утримався" – 1. Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону за реєстраційним номером 5142, суб'єкт права законодавчої ініціативи – Кабінет Міністрів і, я так розумію, що Кабінет Міністрів уповноважив міністра юстиції представляти цей законопроект. Він називається: про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення стягнення в дохід держави необґрунтованих активів (ви знаєте, про який законопроект йде мова). Не буду зараз на ньому забирати хліб у міністра, але в дискусії обов'язково висловлю свою позицію.

Будь ласка, якщо немає заперечень, я би просив надати слово відповідно міністру юстиції, потім – голові підкомітету, далі оголошуємо

обговорення і будемо визначатися. Якщо... Чи є заперечення? Немає? Якщо немає заперечень, прошу такий проект розгляду... регламент розгляду цього питання проголосувати. Хто – "за", прошу визначатися. Одногосно. Дякую. Рішення прийнято.

Будь ласка, Павле Дмитровичу, я взагалі пропоную вам до 3 хвилин, якщо можна, були би дуже вдячні.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановний Руслан Петрович, шановні колеги, друзі, цей законопроект уже пройшов дуже багато обговорень у різних форматах: і на експертному майданчику, і в стінах парламенту, і на засіданнях фракцій. Я можу тільки одне сказати, що є величезне прохання у уряду України підтримати зараз цей законопроект у першому читанні, з рекомендацією сесійній залі проголосувати його в першому читанні і на базі комітету потім зняти всі ті застереження фахові, які будуть надані депутатами різних фракцій під час підготовки цього законопроекту другого читання.

Як ми говорили з колегами на засіданні фракції "Блоку Петра Порошенка", ми готові навіть рекомендувати, щоби в цьому рішенні комітету до підтримки законопроекту до першого читання уточнити один момент, який є таким, що турбує багатьох народних депутатів, питання щодо цінних паперів одного з об'єктів, на який може бути розповсюджено стягнення, так звана спецконфіскація або стягнення необґрунтованих активів.

Є пропозиція, щоб вже навіть в рекомендації до голосування до першого читання в рішення комітету вказати уточнення, що мова йде виключно про державні боргові цінні папери, про облігації внутрішньої державної позики для того, щоби зняти ті питання, які, зокрема, ставилися колегою Голубовим на засіданні фракції.

Всі інші питання, які турбують або можуть бути предметом дискусії, пропоную врегулювати до підготовки даного законопроекту після голосування в першому читанні до другого читання. Є така пропозиція.

Більш детально готов давати відповіді на всі питання. Цей законопроект всі бачили, і ще раз повторюся, він був дуже багато разів обговорений колегами в різних форматах. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Павло Дмитрович.

Будь ласка, Ігор Сергійович, а потім будемо обговорювати. Теж, якщо можна, оперативно.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Шановні колеги, дійсно не буду загострювати увагу на меті цього законопроекту і його змісту, всім він відомий. Підкомітет розглянув цей законопроект і погоджується з пропозицією уряду і підтримує щодо голосування законопроекту за основу. Є ряд уточнень і пропозицій з Головного науково експертного управління і, щоб потім зняти всі зауваження депутатського корпусу, на базі комітету після голосування позитивного за перше читання доопрацювати його.

Тому пропозиція підкомітету і прошу, щоб вона була підтримана, даний законопроект – за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дякую. Тільки зазначили стенограму, що у нас вже 19 членів комітету бере участь в засіданні. Колега Македон доєднався.

Дякую доповідачам. Я дякую, Павло Дмитрович, вам за те, що ви підтвердили позицію уряду, яку висловив і Прем'єр-міністр, і міністр юстиції на зустрічі з фракціями про те, що справді уряд не наполягає на тому, щоб цей законопроект приймався в цілому. Тому давайте всі ці лякалки, які існують довкола, в тому числі і комітету, зняти. Повірте, до того часу поки комітет не прийме рішення по кожній контраверсійній позиції, ми домовилися його не виносити в сесійну залу. Для цього треба буде достатньо часу і ми з урядом готові над цим працювати. Ніхто зараз перегинати, змушувати, ламати нікого не збирається, тому що на то немає волі сесійної

зали. Я знаю, що в комітеті не однозначна позиція, у фракціях. Тому просив би цей нюанс обов'язково врахувати. Але, тим не менше я знаю, що є члени комітету, які хочуть висловитися, я знаю, що Владислав Голуб має цілу низку зауважень, раціональних, як на мене. Є Руслана Михайловича Сидоровича, інших колег, будь ласка, до трьох хвилин. Може ми трошки зменшимо регламент виступів, колеги, як ви вважаєте? Бо вже там засідання. Я би просив, якщо можна, ми будемо писати до трьох хвилин, але хто зможе вкласти в одну, були би безмежно вдячні.

Будь ласка. Владислав Володимирович, далі – Руслан Михайлович.

До трьох хвилин.

ГОЛУБ В.В. Дякую, шановний Руслан Петрович, шановні колеги.

Перший – політичний момент. Дійсно я думаю, що всі абсолютно ви погодитеся про нагальність прийняття законопроекту, який би врегульовував зазначене питання. Але далі уже важливо, щоб ми за політичною складовою не створили дуже багато юридичних проблем і юридичних прогалин, після яких нам, на жаль, ситуація погіршиться від того стану, що є зараз.

Павло Дмитрович, щиро радий вас вітати також на засіданні нашого комітету і дякую про те, що озвучили про те, про що ми говорили на нашій фракції. Але, на жаль, це не є той вичерпний перелік підстав, чому я вважаю зазначений законопроект, на жаль, дефектним апріорі вже в тому вигляді, де він внесений під час для розгляду в першому читанні. Ви самі були свідком, що фракція проходила достатньо сумбурно і можливості обговорити зазначений законопроект у нас, по великому рахунку, не було. Окрім тих моментів, що стосуються цінних паперів, є ряд інших у мене також зауважень, що стосується незведення юридичної термінології цього законопроекту з уже діючою законодавчою базою. Є також багато суперечностей щодо процесуальних моментів застосування зазначеного законопроекту.

Я просто не буду, насправді немає сенсу зачитувати абсолютно висновки ГНЕУ, які якраз і показують ті дефекти, які має зазначений законопроект. Тому я вважаю, що, на жаль, в тому вигляді, як він внесений зараз, і навіть якщо ми будемо говорити, чи хто там буде доповідати, чи Руслан Петрович, чи будь-яка інша особа, визначена комітетом, якщо з голосу ми будемо вносити будь-які правки, ми, на жаль, не зможемо його покращити в сенсі того, щоб він мав дійсно дієвий механізм імплементації покарання осіб, які вчинили корупційні злочини під час правління Януковича. Бо, я так розумію, і всі ми так розуміємо, що це є основна мета зазначеного законопроекту.

Тому я вважаю, для того щоб дійсно підійшли фахово, бо тут всі сидять юристи, підійшли фахово до зазначеного законопроекту, я вважаю, що зазначений законопроект має бути повернутий суб'єкту законодавчої ініціативи для доопрацювання. І далі вже внести дійсно законопроект, який би передбачав абсолютно кристально чисті процесуальні механізми, кристально чесні механізми застосування матеріального права і узгоджував його абсолютно з усією юридичною термінологією нашого діючого законодавства.

Щиро дякую. Я був короткий, надеюсь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Владислав Володимирович, дякую за позицію.

Руслан Михайлович, будь ласка, якщо можна, не менш коротко, я був би вдячний, тому що ми вже виходимо з графіку.

СИДОРОВИЧ Р.М. Перш за все я хочу звичайно вітати, скажімо так, законодавчу ініціативу, направлену на можливість позбавлення корупціонерів неправомірно нажитого ними майна. Це, звичайно, що є позитивно, але та тема, яка піднімається в даному законопроекті, вона є

надзвичайно складною. Тому що фактично пропонуються новітні юридичні техніки, які в Україні ніколи не застосовувалися, і в світі застосовуються не в такій великій кількості країн. Тому дискусії навколо цього є дуже багато.

Перш за все, що я хочу попросити всіх своїх колег в парламенті припинити вживати термін "спецконфіскація" по відношенню до даного законопроекту, тому що воно призводить до абсолютно невірного юридичного розуміння суті тих процесів, які піднімаються в даному законопроекті. Ми повинні говорити або про цивільну, або так звану розширену конфіскацію. Тоді юридична термінологія, вона не вводитиме в блуд наших інших колег за межами парламенту і дасть можливість більш якісно проаналізувати цей законопроект.

У мене є величезна кількість застережень, і ці застереження висловлювалися великою кількістю різних організацій. І, Павло Дмитрович, ми з вами, коли ви до нас на фракцію приходили, ми з вами обговорювали цю проблематику. Я ніяким чином не хочу хоронити цей законопроект, але я хочу зрозуміти, в який спосіб ми зможемо його виопрацювати, в таку форму, яка буде юридично коректною, яка буде прийнятною до прийняття.

Чи зможемо ми це зробити між першим і другим читанням, не порушуючи регламент? Чесно кажучи, сумніваюся, тому що та кількість норм, які потрібно змінювати. Ну, для прикладу, абсолютно ні яким чином не вирішується в поданому законопроекті проблема вирішення добросовісного набувача. В яких випадках ми будемо піддавати цю догму сумніву і в яких випадках ця презумпція добросовісності діяти не буде? Перше.

Друге. Насправді якого ж кола осіб все ж таки повинен цей законопроект стосуватися? Немає фактично визначених критеріїв оції суспільної небезпеки, які би визначали те коло осіб – а це є понятійний апарат, він дуже важливий, – по відношенню до яких такий законопроект зможе застосовуватися. Та юридична норма, яка пропонується в "Прикінцевих положеннях", яка прив'язує виключно щодо кримінальних

справ, які порушені вже на момент прийняття цього законопроекту, мені видається дуже спірною, яка може призвести в наступному проблеми для нас як для держави в Європейському суді з прав людини. Є ще цілий ряд інших застережень.

Тому насправді я, можливо, готовий підтримувати, вірніше так: я беззастережно готовий підтримувати ідею, працювати над нею, але ми повинні комітетом визначитися, в який саме спосіб ми зможемо це зробити дійсно якісно і, мабуть, що власне комітет спільно з Міністерством юстиції може бути тим майданчиком, який може дати якісний в кінцевому результаті юридичний продукт. Тому що дуже багато чого потрібно розширювати в плані і понятійного апарату, і процедур, і, в принципі, взагалі назагал підходів. Тому що одна з проблем, яка насправді є у цьому законопроекті, це теж є системна річ.

Ми вже забули в парламенті про такі речі як дух закону. Ми вносимо цим законопроектом зміни до великого ряду нормативно-правових актів: Цивільний кодекс, Цивільно-процесуальний кодекс, Кримінальний, Кримінально-процесуальний кодекс. Все ніби правильно, але проблема ще пов'язана з тим, що один раз прийнявши цей закон і рознісши пропоновані норми по різних законах, ми фактично не забезпечуємо єдність отієї юридичної думки і спрямування цього закону на реалізацію тих задач, які стоять.

Тому що, підкреслюю ще раз, ми говоримо не про спецконфіскацію, ми говоримо про цивільну конфіскацію, яка є до моменту вироку і де повинні воєдино бути зібрані речі такі, як суспільна небезпека відповідної особи, порядок набуття нею відповідних активів, випадків, які ми можемо піддавати це сумніву і самих процедурних питань по розгляду. Тому що тих три місяці, які пропонуються в законопроекті, очевидно, що буде не достатньо в тих судових процесах, де буде присутній іноземний елемент. Ми елементарно просто не зможемо, ми поставимо суддів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Михайлович, я вам дякую, ви три регламенти точно використали, були дуже короткі. Я безмежно поважаю вашу позицію, але давайте ми все ж такі в разі, якщо цей закон буде підтриманий сесійною залогою за основу, в режимі другого читання проведемо серйозну, фахову дискусію, яку ви фактично розпочали.

Зараз я нагадаю, що відповідно до регламенту ми не повинні зараз втрачати дуже багато часу до того часу, поки цей законопроект не прийнятий в першому читанні. Якщо він буде прийнятий, це наш з вами святий обов'язок доводити його до ума.

Що стосується 116 Регламенту, про яку ви сказали так опосередковано. То я вам нагадаю, що мова йде справді, що в другому читанні пропозиції, правки можуть вноситися тільки до того тексту, до тих частин, які були предметом розгляду в першому читанні. Але це рішення комітету. На розсуд комітету, комітет повинен визначатися в кожному конкретному випадку.

І я думаю, що якщо ми знайдемо якийсь компроміс, який буде підтриманий комітетом і підтриманий урядом, ми знайдемо процесуальну форму для того, щоби, не порушивши закон, вийти з ситуації. Але це моя суб'єктивна точка зору, не хочу на ній наполягати.

Хто хоче ще висловитися?

Будь ласка, Андрій Помазанов. Андрій Віталійович, можна хоч вас попросити, бо у нас зовсім мало часу. Я знаю, що зараз всі встануть, вийдуть, і на тому все закінчиться, вже було багато разів.

ПОМАЗАНОВ А.В. Постараюся дуже коротко.

Шановні колеги, вимушений не погодитися все ж таки зі своїми колегами попередніми виступаючими. Погоджуся лише в одному з паном Русланом Сидоровичем, дійсно, ми не говоримо зараз про режим спецконфіскації, ми говоримо про повернення за незаконно отримані активи.

І саме цей законопроект, як на мою думку, він розроблений саме з цією метою, це не є тим інститутом спецконфіскації в чистому вигляді, це є абсолютно інший інститут, який запроваджується дійсно новий в нашому, в даному законопроекті.

Як на мою думку, було Міністерством юстиції разом з європейськими колегами, з фахівцями було пророблено серйозну роботу. Тому зараз нівелювати її і казати, що цей закон є абсолютно недолугим і таким, що не відповідає якийсь юридичній техніці чи іншому, я вважаю, що це є не досить коректним і не досить доцільним. Тому, я думаю, що зараз ті механізми, які передбачені і обов'язок доказування прокурорам того, що це майно необхідно забрати саме в такий спосіб, використовуючи цей інститут. І саме обов'язок, покладений на підозрюваного чи номінального власника цього майна, довести, що це майно йому належить на законних підставах, і багато інших гарних речей, які прописані в цьому законі, я переконаний, що дають підстави нам все ж таки взяти цей законопроект зараз за основу, взяти його на площину нашого комітету і працювати над ним на базі підкомітету профільного або цілого комітету із залученням також до другого читання всіх фахівців, які мають на це бажання. І думаю, все ж таки, що ми зможемо зробити з цього законопроекту дієвий механізм, оскільки зараз у нас насправді дуже мало часу на те, щоби впровадити такі механізми, оскільки час постійно спливає.

Тому зараз, не зважаючи на всі спекуляції, які відбувалися навколо попередніх законопроектів, ми їх повністю відкидаємо, це є абсолютно новий закон, який вводить новий інститут і, думаю, що ми повинні все ж таки ухвалити цей законопроект за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Олександрович Ємець, будь ласка. І Сергій Владиславович Соболев.

СМЕЦЬ Л.О. Дякую.

Шановні колеги, власне кажучи, оскільки є пропозиція від Кабінету Міністрів приймати законопроект за основу, то зараз мова йде лише про те, чи готові ми на рівні комітету визначитися з концепцією щодо того, що незаконне вкрадене режимом Януковича і ним особисто гроші і майно в українських громадян має бути конфісковане. Якщо ми з цієї ідеєю на рівні комітету погоджуємося, то всі інші технічні питання ми зможемо доопрацювати при підготовці до другого читання.

І я прошу у випадку, якщо у нас, не дай Бог, буде негативне голосування, то згідно Регламенту персонально засвідчити хто як голосував, є така можливість, передбачена Регламентом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Владиславович, будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, я хотів би власне розпочати з трьох ключових документів і почати з головного, який підготовлений, я так розумію, як проект рішення. Оскільки в проекті рішення немає остаточного висновку, я думаю, що якщо прочитати суть проекту рішення, то висновок повинен бути абсолютно однозначним і співпадати з висновком ГНЕУ і Європейською комісією, яка надіслала відповідний лист стосовно цього законопроекту, – це повернути цей законопроект авторам...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Іванович, ви тікаєте? Вибачте.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас є кворум?

СОБОЛЄВ С.В. ... авторам законодавчої ініціативи.

Отже, ті всі застереження, які є підготовлені в проекті рішення комітету, абсолютно чітко свідчить про те, що, на жаль, законопроект не відповідає ні європейським стандартам, ні законодавчій практиці України, ні Конституції України.

Саме тому моя пропозиція була б врахувати ці застереження, але, як компромісний варіант, я би пропонував повернути не авторам законодавчої ініціативи, а повернути для опрацювання в комітет. І якщо є бажання в комітеті дійсно підготувати відповідний законопроект, це дало б змогу далі працювати.

Друга найбільш велика небезпека, яка сягає, це навіть не просто там порушення законодавчої техніки і навіть не порушення Конституції, а ті сподівання, які очікуються від цього законопроект, а саме конфіскація незаконна активів Януковича і його команди.

На жаль, я абсолютно згоден з висновками ГНЕУ, де по пунктах розказано, яким чином цей законопроект буде не виконаний і які є ключові пробіли в законодавстві, які не дадуть можливість, навіть при ухвалені такого недолугого закону, далі не виконувати це рішення.

Саме тому я думаю, що всі, хто сподівається, що в такий спосіб пан Янукович піде по відповідальності, повинні розуміти наслідки будь-яких наступних голосувань. Я думаю, що наш комітет зможе доопрацювати цей законопроект, але тут виникає ще друге питання. А хто власне виводив кошти пана Януковича, Арбузова, Азарова і всіх інших? Ці особи так само повинні понести відповідальність, які свідомі були, що ці кошти були нажиті незаконним способом. Більше того, ці кошти виводилися на офшорній юрисдикції, вони розуміли, для чого вони робили. Це перш за все, особисто голова Національного банку пані Гонтарева, її компанія, яка займалася цим.

І думаю, що наш законопроект повинен мати ще і відповідальність осіб, які допомагали виводити закордон незаконно отримані активи. Бо без

цього, я думаю, що всі ті, хто і надалі займаються такими питаннями і при сьогоdnішньому дні, будуть уникати відповідальності.

Тому моя пропозиція є та, яка фактично виходить з логіки проекту рішення, це, як варіант, – відправити авторам законодавчої ініціативи, як компроміс, – це відправити в комітет на доопрацювання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто ще хоче висловитися? Серйозне питання друзі, будь ласка. Немає бажаючих?

Павле Дмитровичу, а можна вам питання задати? Ви до речі, зразу бачу хочете висловитися. Скажіть будь ласка, а Януковичу і іншим фігурантам, їм взагалі, повідомили про підозру?

ПЕТРЕНКО П.Д. За нашими даними, відповідні підозри були направлені.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надіслані, да?

ПЕТРЕНКО П.Д. Арешти накладені на майно. Відповідно два тих...
(Шум у залі) Ну це питання до слідчого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А давайте ми з вами візьмемо на себе цей обов'язок: ми уточнимо цей момент, щоб не трапилося так, що немає.

ПЕТРЕНКО П.Д. Ми це уточнимо. Я вважаю, що на наступне засідання комітету або на робочу групу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Раз ми вже говоримо про них, то точно повинні розуміти, що вони не випадуть з цього закону.

ПЕТРЕНКО П.Д. Ми можемо запросити представників Генеральної прокуратури...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я би вас просив на себе взяти роль комунікації.

ПЕТРЕНКО П.Д. Добре.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, ви хотіли висловитися.

ПЕТРЕНКО П.Д. Колеги, я все ж таки, дуже коротко, просив би підтримати даний законопроект до першого читання.

Хочу всім нагадати, що він розроблявся не Міністерством юстиції одноособово, він розроблявся робочою групою народних депутатів, які були делегованими всіма фракціями, демократичними фракціями, протягом всього літа спільно з експертами Європейської комісії.

Що стосується листа керівника представництва ЄС в Україні. Це не є висновок. Ми маємо в понеділок з ним велику зустріч, тому що Офіс реформ юстиції Європейського Союзу, який працює в Україні і якому було доручено зробити експертизу, і ця експертиза є, він так само готовий прийняти участь в засіданнях комітету і дати свої відповіді на ті питання, які вас стосуються.

По послу, я думаю, що після нашої з ним зустрічі 7 числа, він змінить свою позицію, він просто ще не увійшов в курс справ, це вже підтвердив його офіс. Він трохи відкоригує свою позицію. У нього інформація, яку він озвучив, станом на початок весни цього року, коли ще не було висновку, коли ще не було цього тексту закону.

Тому прошу підтримати до першого читання, шановні друзі, тому що цей процес безкінечної підготовки нових текстів законів, він ніколи не закінчиться. Нам треба визначитися: або ми голосуємо, або ми забуваємо це

питання і рухаємось якимось чином далі, але це буде точно нечесно перед українським народом.

Прошу підтримати за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

І останнє слово, голова підкомітету. Сергій Владиславович, будь ласка, репліку, якщо можна.

СОБОЛЄВ С.В. Хочу зробити уточнення. Ну, це некоректно казати, що це стосується якогось іншого законопроекту. От у мене лист від 21 жовтня 16-го року, де прямо заявляється, що проект закону 5142 від 20 вересня 16-го року є таким, який не бажаний для ухвалення, де прямо означається, що, да, там є деякі норми, які врегулювали, але, на жаль, в цілому цей законопроект не відповідає. Тому посилатися на якісь інші листи, я ж не посилаюся на лист...

_____. *(Не чути)*

СОБОЛЄВ С.В. Я не знаю, що таке "висновок проектного офісу".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

_____. *(Не чути)*

СОБОЛЄВ С.В. Можливо поміняють, але його висновок, який поданий безпосередньо нам 21 жовтня – тиждень пройшов.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Сергій Владиславович, дякую.

Ігор Сергійович, будь ласка, коротенько підсумовуємо дискусію, і будемо визначатися.

АЛЕКСЄЄВ І.С. Шановні колеги, я все ж таки хочу наголосити на тому, що у нас усталена практика, і це відповідає законодавству, коли після голосування у першому читанні і розгляді правок створюються робочі група на базі підкомітету комітету, де запрошуються всі зацікавлені сторони, але давайте говорити відверто: все одно, поки законопроект не буде узгоджений в комітеті, поки не будуть зняті всі застереження, в цілому законопроект, ми розуміємо, що він не буде проголосований. Тому що б не зволікати час і не зволікати розгляд цього питання, пропозиція підкомітету – за основу проголосувати це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну давайте, Владислав Володимирович, тільки щоб ми по новій не почали дискусію.

ГОЛУБ В.В. Дякую.

Ігор Сергійович, повністю погоджуюся з вашою сентенцією, але також є усталеною практикою створити на базі комітету робочу групу перед першим читанням, зробити проект закону так званий доопрацьований і вже внести у сесійний зал такий законопроект, який буде відповідати повністю законодавству України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Владислав Володимирович, я мушу вас поправити, це в тому випадку, якщо нам в комітет на доопрацювання на повторне перше читання надсилають, оскільки ми не можемо зараз ніяким чином собі дозволити правити законопроект іншого суб'єкта права законодавчої ініціативи, а час на подання альтернативних законопроектів, на жаль,

закінчився, і ніхто з нас не виявив бажання реєструвати альтернативні законопроекти.

Але ще раз повертаюсь, я останнє речення. Якщо цей законопроект завтра буде не прийнятий в першому читанні, то ми будемо просити його повернути в комітет на доопрацювання і так, як рекомендував Сергій Владиславович, і те, що, я так зрозумів, Владислав Володимирович підтримує, рекомендуватиме депутатський доопрацьований відповідно у сесійній залі. У разі, якщо законопроект буде прийнятий у сесійній залі, ми його беремо до розгляду в другому читанні, і так само як ми домовилися, ретельно до того часу поки всі застереження не будуть зняті і він не матиме перспективи бути внесеним і розглянутим в другому читанні, ми його з комітету нашого подавати не будемо. Приймається такий варіант дискусій?

Тому давайте я ставлю. Я я погоджуюся, але є 114-а, я буду в порядку, передбаченому для рішень, ставити на голосування, яке рішення пройде – таке й пройде.

Хто за те, щоб рекомендувати Верховній Раді зазначений проект Закону за реєстраційним номером (який його номер?) 5142 прийняти за результатами розгляду в першому читанні за основу. Хто – "за", прошу визначатися шляхом голосування. Прошу, пане головуєчий, порахувати голоси.

Хто – "проти"? Юрій Македон – "проти", так? Ні, він ще "за". "Проти" – 0. "Утрималися"? Прошу порахувати, це важливо для протоколу, щоб...

Результати голосування: 13 – "за", "проти" – 0, "утрималось" – 5. Рішення прийнято. Дякую.

Наступний проект закону, Руслан Михайлович, якраз ви доповідаєте, теж дуже коротко.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги, щиро дякую вам за підтримку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Дмитрович, дякуємо вам за участь. Прошу по прокуратурі цей важливий нюанс не упустити. Щоб не трапилося так, що ми не про тих говоримо в рамках цього закону.

ПЕТРЕНКО П.Д. У мене так само прохання: лист від комітету направити Генеральному прокурору. Я з ним поспілкуюся, щоб він направив відповідного представника на наступні – дай Бог, якщо буде прийнятий в першому читанні – на наші засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо би ви могли завтра під час розгляду цього питання запросити когось з них, це було би ідеально, щоб потім не було різних тлумачень.

ПЕТРЕНКО П.Д. Зараз над цим попрацюю, щоб, можливо, Генпрокурор, може перший заступник прийде в Раду. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступне... Друзі, прошу не розходитися! Є ще кворум? Є.

Законопроект 5271: Сироїд, Алексєєв. Сергій Олегович, хочете виступити, кілька слів? Можна одну хвилину Сергію Олеговичу.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Колеги, я дуже коротко, щоб не забирати час. Це суто технічний законопроект. В Цивільно-процесуальному кодексі є окремі категорії справ, де обов'язково участь народних засідателів. Але відповідно до змін до Конституції і Закону про судоустрій, де статус суддів у нас з'явився термін "присяжних". Просто змінюються технічно "народні засідателі" на "присяжні" всі відповідно статті, щоб розблокувати розгляд справ.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи є у когось застереження або запитання? Тут все абсолютно зрозуміло. Яка кількість людей знаходиться, щоб ми могли...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. 17.

ГОЛОВУЮЧИЙ. 17. Дякую.

Хто за те, щоби підтримати проект закону авторства нашого колеги, прошу визначатися. Хто – "за"? 17 – "за". Рішення прийнято. Дякую.

І останній законопроект із головних – це 5059, "Про виконавче провадження" (зміни). Може, Сергій Владиславович, якщо хочете, кілька слів висловити, бо ви там...

СОБОЛЄВ С.В. ...щоб ніхто не розходився, бо я буду користуватися таким же правом стосовно інших законопроектів, в тому числі про спецконфіскацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні-ні, кворум є.

СОБОЛЄВ С.В. Тому я дуже коротко. Це питання, яке підтвердили всі: і урядовці, позиція практично всіх фракцій парламенту, – що не може бути конфіскація майна, в якому особа мешкає, яке є єдиним його майном як борги по зобов'язаннях, які повинні сплатити ця особа за комунальні платежі. От, якщо дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто хоче висловитися або має запитання до доповідача? В порядку надходження, будь ласка, Помазанов, далі – Сидорович.

ПОМАЗАНОВ А.В. Ну нехай Руслан Михайлович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, будь ласка, Руслан Михайлович.

СИДОРОВИЧ Р.М. Ми приймаємо за основу чи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да-да, за основу.

СИДОРОВИЧ Р.М. Тоді, якщо за основу – гаразд, тому що там насправді питання звернення стягнення на єдине житло потрібно трошки ще більше, скажімо так, розширити, там є окремі ще певні позиції.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Андрій Віталійович. Ми вже перебрали півгодини.

ПОМАЗАНОВ А.В. Дуже коротко. Дивіться, я просто пропоную зараз не користуватися, скажімо так, якимись почуттями і тому подібне, висловлюваннями, але я виключно з юридичної точки зору підійшов до цього законопроекту. Оскільки були дискусії вже у нас і в залі парламентській, і вважаю, що цей законопроект все ж таки треба повернути на доопрацювання автору виключно з тих підстав, що: перше – така норма вже передбачена не в 50 статті того ж закону, а в 48-й. А якщо є застереження з того приводу, що там є певний розмір суми, при якій неможливо звертати... стягнення на єдине житло, яке перебуває у власності особи, то треба вносити тоді зміни в статтю 48, а не в статтю 50 вносити додатковий пункт.

Тому я тут вважаю, що ми, на жаль, Руслан Михайлович, не зможемо до другого читання поправити, оскільки ми знаємо правила, що якщо є... в законопроект вноситься одна стаття, в іншу ми абсолютно не зможемо

внести зміни. Тому я вважаю, що все ж таки треба змінити наш проект висновку і відправити суб'єкту на доопрацювання, і з радістю голосувати, потім, коли закон буде доопрацьований.

СОБОЛЄВ С.В. Прошу дозволити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, тільки...

СОБОЛЄВ С.В. Я відповім. Да, дійсно, стаття 48 регулює виключно тільки той розмір грошових коштів. А ми вважаємо, що це повинно бути незалежно від того, бо встановлювати цей розмір є, на наш погляд, абсолютно суб'єктивно, виходячи з рівня інфляції, з мінімальної заробітної плати, будь-яких інших показників. Саме тому і запропонована була юридична технологія, коли це внести в пряму заборону 50 статті. Те, що стосується визначення термінології "єдине житло" як це є, ми не заперечуємо, і я думаю, що ми зможемо в рамках цієї термінології привести це у відповідність для того, щоби потім не було розширеного тлумачення або навпаки звуженого тлумачення, яке не дасть і не дозволить застосовувати цю норму закону.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я дякую.

Дозвольте мені одну тільки фразу. Зараз я хочу звернути ситуацію, де ми знаходимося процедурно. Цей законопроект вже включений до порядку денного сесії. Тому навіть, якщо ми приймаємо рішення рекомендувати повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи чи в комітет, то ми тільки рекомендуємо це зробити парламенту, а не самі відправляємо. То це важливо.

Тобто у будь-якому випадку рішення комітету буде і воно буде достатнім, для того щоб парламент визначався. Це я заради того. Добре.

Хто ще хоче висловитися? І будемо ставити на голосування. Якщо немає заперечень, буде в порядку, визначеному 114-ю, ставити на голосування, щоб не було звинувачень мене, що хтось щось намагається цей...

Прошу визначатися. Хто за те, щоб цей законопроект рекомендувати парламенту проголосувати за основу, прошу визначатися шляхом голосування. Хто – "проти"? "Утримався"? Руслан Михайлович – це ви. Ви зі Львова. А Романюк там щось. 14 – "за", "проти" – 0, "утрималися" – 2. Рішення прийнято.

Останнє питання – це проекти висновків комітету, де мене не є головними. Вони всі не суперечать Конституції. Можемо одним голосуванням, потім оформити їх рішенням...

Хто за такий проект висновку, прошу визначатися. Хто – "проти"? "Утримався"? Рішення прийнято одноголосно. А!? Вибачте, будь ласка. "За" – 15, "проти" – 0, "утримався" Леонід Олександрович Ємець – перший заступник голови комітету. Рішення прийнято.

Дякую за участь. Засідання закінчено.